

Kathisma 18.

Žalm 119. (nově 120.)

Píseň stupňová

K Hospodinu v soužení svém jsem volal, a On mne vyslyšel. Hospodine, vysvobod' moji duši od rtů nespravedlivých i od jazyka lstivého. Co ti přinese nebo co tě stihne za jazyk lstivý? Střely naostřené (bojovníka) silného s uhlím řeřavým¹. Běda mně, neboť dlouží se doba mého vyhnanství, usadil jsem se v sídlech² kedařenských³. Dlouho je zde duše moje cizincem⁴; s těmi, kteří nenávidí pokoj, žil jsem v míru. Když jsem pak s nimi hovořil, oni mne bezdůvodně napadali.

Žalm 120. (nově 121.)

Píseň stupňová

Pozdvihuji oči své k horám⁵, odkudž přijde pomoc má. Pomoc má jest od Hospodina, který učinil nebe i zemi. Nedopustí, aby zakolísala noha tvá, (neboť) nezdřímne Ochránce tvůj.⁶ Hle, nezdřímne, aniž bude spát Ochránce Israele. Hospodin tě opatruje, Hospodin je tvá záštita po pravici tvé. Za dne tě Slunce nesežehne, ani (ti neublíží) Luna v noci. Hospodin tě střeží od všelikého zla; duši tvou střeží Hospodin. Hospodin ochrání tvé vycházení i vycházení, od nyní až na věky.

Žalm 121. (nově 122.)

Píseň stupňová

Veselil jsem se, když mi řekli: Do domu Hospodinova půjdeme. A již stojí nohy naše v síních⁷ tvých, Jerusaleme. Jerusaleme je vzdělán na podobu města, jehož domy jsou spojeny v jeden celek⁸. Tam⁹ totiž vstupují

1) *Dosl.: pustošivé uhlí; uhlí požáru; myslí se doutnající uhlíky, které se snadno změní v požár.*

2) *Stanech*

3) *Dle syna Izmaelova (Gen 25,13)*

4) *Křesťanští asketové tím rozumějí tento pozemský život.*

5) *Dle Zlatouštěho jsou horami míněna nebesa.*

6) *Každý přestupek člověka je znám Bohu, Ochránce jeho (sv. Athanasios, Zlatoušť, bl. Theodoret).*

7) *Nádvořích, náměstích*

8) *Domy, které naplňují město, jsou spojeny dohromady – vytvářejí jakoby jednu budovu. Tímto*

pokolení, pokolení Hospodinova, dle zjevení¹⁰ Israele¹¹, chválit jméno Hospodinovo. Tam postaveny jsou stolce soudné, trůny v domě Davidově¹². Tedy prostě za pokoj pro Jerusalema a za hojnost těm, kdo jej milují ! Budiž pokoj v tvrzích¹³ tvé a blahobyt v palácích¹⁴ tvých ! Kvůli bratřím svým a bližním svým přáti ti budu pokoj.¹⁵ Pro dům Hospodina Boha našeho usilovat budu o dobro pro tebe.

Žalm 122. (nově 123.)

Píseň stupňová

K tobě pozdvihuji oči své, jenž na nebesích přebýváš. Hle, jako oči sluhů (upřeny jsou) na ruce pánů svých, jako oči služebnice na ruce paní své, tak zraky naše k Hospodinu, Bohu našemu, dokud se neslituje nad námi. Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť přesyceni jsme potupou. Zcela je již naplněna duše naše posměchem blahobytných¹⁶ a pohrdáním pyšných.¹⁷

Žalm 123. (nově 124.)

Kdyby Hospodin s námi¹⁸ nebyl — nechť nyní dí Israel — vždyť kdyby Hospodin s námi nebyl, když lid povstal proti nám, zaživa by nás tehdy zhltili¹⁹; když vzplál hněv jejich na nás, tehdy by nás voda zatopila. Leč prošla proudem (vody) duše naše. Duše naše přešla přes valící se vody²⁰ nespoutané. Blahoslaven Hospodin, který nás nevydal za kořist zubům jejich ! Duše naše vyvázla — jako ptáče z osidla lovce; síť se protrhla a my jsme vysvobozeni ! Pomoc naše je ve jménu Hospodinově, který učinil nebe i zemi.

Sláva ...

---

je popsáno obnovení a znovupostavení (zaplněnost domy) Jerusalema po babylonském zajetí.

9) *Tj. do chrámu*

10) *Svědectví*

11) *Tj. dle zákona o návštěvě svatyně všemi Israelity třikrát do roka.*

12) *Nejvyšší soud pro všechny židy.*

13) *Dosl. v síle, v mocnosti. Myslí se za hradbami Jerusalema.*

14) *Nebo: ve věžích; jinak: ve sloupových síních. Myslí se královské komnaty (Theodoret), možná všechny lepší domy s hradbami a věžemi, obydlené bohatšími lidmi.*

15) *Říkati budu: „(Ať je) pokoj!“*

16) *Boháčů*

17) *LXX ř.: „Ať je hanba boháčům a ponížení jsou pyšní!“ – tj. Babyloňané (Theodoret).*

18) *V nás, mezi námi; tak i dále*

19) *Spolkli*

20) *Vodou se myslí bouře nepřátelského útoku (Theodoret) a možná i celé období obou židovských zajetí.*

Žalm 124. (nově 125.)

Píseň stupňová

Kdož doufají v Hospodina, jsou jako hora Sion; nepohne se na věky, kdo žije v Jerusalemě. Hory jsou kolem něj²¹, Hospodin je okolo lidu svého, od nyní až na věky. Neboť neponechá Hospodin žezlo hříšníků nad údělem²² spravedlivých, aby snad nevztáhli spravedliví k nepravostem rukou svých. Dobře čin²³, Hospodine, lidem dobrým a těm, kteří jsou srdce upřímného²⁴. Avšak ty, kteří se odklonili k chytráctví²⁵ potrestá²⁶ Hospodin s těmi, kteří páší nepravosti; pokoj Israeli !

Žalm 125. (nově 126.)

Píseň stupňová

Když Hospodin navrátil zajatce sionské, jak jsme se radovali²⁷! Tehdy naplnila se veselím ústa naše a jazyk náš jásal; tehdy se říkalo mezi národy²⁸: »Veliké věci s nimi učinil Hospodin!« Veliké věci s námi učinil Hospodin, (proto) jsme se radovali. Navrať, Hospodine, naše zajaté, (přiveď je) jako dešťový příval (hnaný) jižním větrem.²⁹ Ti, kdo sejí se slzami, s veselím budou žnouti³⁰. Chodí, jdouce s pláčem, rozsévajíce semena svá; (potom) však vrátivše se, přijdou radostně sbírat snopy své.³¹

Žalm 126. (nově 127.)

Píseň stupňová (Šalomounova)

Nestaví-li dům Hospodin, marně se namáhají stavitelé; nechrání-li město Hospodin, marně bdí stráž. Nadarmo vstáváte časně z rána; vstanete po (nočním) vyseďávání a jíte chléb trápení³², zatímco svým milovaným dopřává (Bůh) spánku.³³ Hle, dědictvím Hospodinovým jsou

21) Tj. kolem Jerusalema

22) Losem

23) Oblaž, prokaž dobro, zjev dobré

24) ...Hospodine, těm, kteří jsou srdce dobrého a spravedlivého

25) Dosl.: kroucení, křivení, ovíjení, hádanky. Podle Theodoret se myslí: chytráctví, mazanost; tj. myslí se: lidé lstiví, obojetní. Další možnost: k nemravnosti, prostopášnosti, zvrhlosti

26) Dosl.: odvede (myslí se – přivést k soudu). Takoví lidé najdou konec, který jim odpovídá (Theodoret); budou odvedeni na místo muk.

27) Dosl. jak jsme byli utěšeni!; byli jsme jako ve vytržení, jako ve snu

28) Pohaný

29) Kvůli množství lidu a shromážděnosti připodobňuje prorok židy k bouřícímu dešti, přívalu deště, hnanému jižním větrem (Theodoret).

30) Nabízí se chápat: Kdo sejí slzy, budou sklízet radost

31) Odcházeleli do babylonského zajetí se slzami, ale navraceli se s radostí, poznavše prospěšnost zajetí (Zlatoúst a dal.)

32) Nemoci, starosti

synové, odměnou (Jeho) je plod lůna. Čím jsou střely v ruce silného (bojovníka), tím jsou synové vyhnanců³⁴. Blažený ten, jenž skrze ně splnil přání své³⁵; nebude zahanben, když se přít budou v bráně s nepřáteli svými³⁶.

Žalm 127. (nově 128.)

Píseň stupňová

Blahoslaven každý, kdo se bojí Hospodina a chodí po cestách Jeho. Z práce rukou svých živiti se budeš³⁷, blahoslaven budeš a dobře se ti povede. Manželka tvá (bude) jako réva plodná (pnoucí se) po stěnách domu tvého; synové tví jako výhonky³⁸ olivové okolo stolu tvého. Hle, takové požehnání bude mít muž³⁹ bojící se Hospodina! Požehná ti Hospodin se Sionu a budeš vidět blaha Jerusalema po všechny dny života svého. Spatříš syny synů svých. Pokoj Israeli !

Žalm 128. (nově 129.)

Často mne napadali od mladosti mé, ať teď řekne Israel; mnohokrát na mne dotírali již od mladosti mé, avšak nepřemohli mne. Po hřbetě mi „tančili“ hříšníci⁴⁰, rozmnožující nepravosti své. Hospodin je spravedlivý — stál šíje hříšníků. Ať se zastydí a zpět vrátí všichni, kdo nenávidí Sion! Nechť jsou jako tráva na zdech⁴¹, která usychá dříve, než bývá vytržena. Ten, kdo ji trhá, ruce si nenaplní, ani náruč svou, kdo sbírá snopy. A neřekne jim⁴² kolemjdoucí: »Požehnání Hospodinovo na vás ! Žehnáme vám ve jménu Páně!«⁴³

Sláva ...

33) *Bez Boží pomoci je všechna usilovná práce a námaha zbytečná, bez odpočinku, neúspěšná; s Boží pomocí však bývá vše úspěšné a bez zvláštní námahy (Theodoret, Zlatoúst).*

34) *Tj. do zajetí odvedení židé budou mít silné potomstvo (Athanasij, Theodoret, Zlatoúst). Jiná verze: synové z mladých let.*

35) *Přáním se myslí stavba chrámu a města, osvobození od války, mnohodětnost a další dary Boží; tedy všechna dobrá přání.*

36) *Tj. směle a nebojácně se v branách města synové postaví nepřátelům, kteří do něj nevstoupí. Bezprostředním pokračováním je žalm následující.*

37) *Dosl.: práci budeš jíst*

38) *Ratolesti; jinak: sazenice*

39) *Člověk*

40) *Dosl.: na mém hřbetě štípali dříví, tloukli, sekali; používali mne jako tažné zvíře — s židy orali (viz obraz u Ozeáše: Efraima zapřáhnou, Juda bude orat, Jákob bude vláčet; Oz 10,11).*

41) *Na střeše*

42) *Tedy těm, kdo sbírají trávu.*

43) *Nepřátelé Israele takto beze stop zahynou, aniž by u kohokoliv vyvolali soustrast, soucit a tím méně požehnání a přání dobra. Tak pravili i proroci. Sof 2,15; Naum 3,19; Is 14,7.*

Žalm 129. (nově 130.)

Píseň stupňová

Z hlubin⁴⁴ volám k tobě, Hospodine, Hospodine, vyslyš volání mé. Kéž bude tvé ucho naslouchat⁴⁵ hlasu modlitby mé. Budeš-li nepravosti míti na zřeteli, Hospodine, Hospodine, kdož obstojí⁴⁶? U tebe však je očištění.⁴⁷ Pro Jméno⁴⁸ tvé, Hospodine, čekal⁴⁹ jsem na tebe, očekává duše má na tvé slovo; doufá duše má v Hospodina. Od stráže⁵⁰ jitřní až do noci, od stráže jitřní nechť doufá Israel v Hospodina. Neboť u Hospodina je milost⁵¹ a hojná je u Něho spása⁵²; On vysvobodí⁵³ Israele ze všech jeho nepravostí.⁵⁴

Žalm 130. (nově 131.)

Píseň stupňová

Hospodine, nepovyšuje se srdce mé, aniž mám povýšený pohled; neženu se za věcmi velikými⁵⁵, ani za divy převyšujícími moje postavení⁵⁶. I když jsem nesmyslel pokorně, přece jsem povznesl duši svou (k tobě)⁵⁷ – jako kojence do náruče matky jeho⁵⁸; vlídně přijmi duši mou⁵⁹ Ať doufá Israel v Hospodina, od nyní až na věky !

Žalm 131. (nově 132.)

Píseň stupňová

Rozpomeň se, Hospodine, na Davida a (veškerou) jeho mírnost⁶⁰; neboť přísahal Hospodinu, slib učinil Bohu Jákobovu. Nevstoupím do příbytku domu svého, neulehnu na své lože; nedopřeji spánku očím svým ani

44) *Myslí se: z hloubi srdce (tak to chápe bl. Theodoret a dal.)*

45) *Dosl.: Kéž jsou tvé uši vnímavé...*

46) *Na tvém spravedlivém soudu (Zlatouš)*

47) *Neboť u tebe je (pouze) očištění. (Kvůli tvému bezměrnému milosrdenství, ale ne kvůli vševedoucnosti a spravedlivosti může být člověk očištěn od hříchu.)*

48) *„Kvůli nanejvyšší ctěnému jménu podstupuje zápas“ (sv. Athanasij).*

49) *Trpěl, vytrval, zkoušel jsem pro tebe*

50) *Hlídky*

51) *Milosrdenství, odpuštění*

52) *Záchrana, vysvobození, vykoupení*

53) *Ochrání*

54) *Zachráni Israel před všemi jeho nepravostmi.*

55) *Nevstoupil jsem do toho, co je veliké.*

56) *„Znám svoji míru a nepodnikám, co převyšuje moji hodnotu“ (Theodoret).*

57) *Myslí se modlitba k Bohu.*

58) *Jinak: jak (shovívavě staví se) ke kojenci matka jeho, tak odplácej duši mé.*

59) *Tj. netrestej ji podle přísné spravedlnosti, ale postupuj se mnou podle mateřské lásky ke kojenskému dítěti (Theodoret, Athanasij, Zlatouš).*

60) *Tichost; jakožto symbol zbožnosti a Bohupřijemnosti. Ž 146,6; 149,4; Ž 66,2. Zlatouš.*

zdřímnutí svým víčkům ani spočinutí spánkům svým, dokud nenaleznu místo Hospodinu, příbytek Bohu Jákobovu. Hle, slyšeli jsme, že je⁶¹ v Efratě⁶², našli jsme jej v kraji doubrav⁶³.⁶⁴ Vstupme do příbytků jeho, pokloňme se místu, kde stály nohy jeho. Povstaň, Hospodine, (přijď) na místo spočinutí tvého⁶⁵, ty i archa⁶⁶ svatyně⁶⁷ tvé.⁶⁸ Kněží tvoji obléknou se ve spravedlnost⁶⁹ a svatí⁷⁰ tvoji se budou radovat. Pro Davida, služebníka tvého, neodvracej (se od) tváře pomazaného svého. Přísahal Hospodin Davidu v pravdě své a nevezme ji zpět: Toho, kdo vzejde z beder tvých, dosadím na tvůj trůn. Dodrží-li synové tvoji smlouvu mou a tato zjevení má, jimž je budu učit, budou na věky i synové jejich sedět na trůnu tvém. Neboť vyvolil si Hospodin Sion, vybral si jej za sídlo své. Zde je místo odpočinutí⁷¹ mého na věky věkův, zde přebývati budu, neboť tady se mi zalíbilo. Pokrm⁷² jeho rozmnožím a požeňm⁷³, jeho chudé nasytím chleby. Jeho kněze⁷⁴ obléknu do spásy⁷⁵ a svatí⁷⁶ jeho jásati budou s radostí. Zde dám vypučet rohu Davidovu⁷⁷; připravil jsem svíci⁷⁸ pomazanému⁷⁹ svému⁸⁰. Nepřátele jeho obléknu v hanbu, leč na něm rozkvete⁸¹ svatost⁸² má.⁸³

-
- 61) Vztahuje se buď k onomu „příbytku“ (podle hebr.) nebo k níže uvedenému „pokoji“ (podle ř.).
 62) V Eufřathu. Vykladači zde rozumějí Betlém evfrathský, kde se měl podle proroctví (Mích 5,2) narodit Spasitel. V souladu s tím viděli sv. Cyrill Alex., Theodoret, Athanasij, Eusebij Ces. v tomto žalmu proroctví o Matce Boží a Spasiteli, který se z ní narodil v Betlémě Mat 2,6–7).
 63) Na nivách s dubím, pláních s dubinami
 64) Jeskyně – chlév, kde se narodil Kristus; sv. Athanasij. Prorok Avvakum hovořil, podle vysvětlení Otců, o narození Krista na hoře „zastíněné houštím“ – tj. pokryté hustým lesem (Avvakum 3,3 8–9).
 65) CSL.: (vejdi) v odpočinutí své
 66) Schrána
 67) Svátosti, posvěcení, ř. „agiasmatos“
 68) Podle 2.Par 6,41 – tato slova pronesl Šalomoun při posvěcování chrámu. Žalmista prosí Boha, aby přebýval v chrámu a budoucnu se zjevil v Betlémě s Boží Matkou a v betlémských jeslích spočinul. Při pravoslavných bohoslužbách se tento verš používá při bohorodičných svátcích.
 69) Odějí se spravedlností
 70) Cti hodní
 71) Místo pokoje; spočinutí
 72) CSL.: úlovek; leč církevní Otcové Theodoret, Zlatoúst i filologové tomu dávají význam: stůl, pokrm všeho druhu. U Theodoreta: darují hojnost všeho dobrého.
 73) Blahoslovením požeňm
 74) Kněžstvo
 75) Jak kněží, tak i těm, za něž se budou modlit, darují spasení, jako se dává oděv.
 76) Cti hodní
 77) Myslí se – Spasitel, který vzejde z rodu Davidova; Luk 1,69.
 78) Svícen
 79) Mesiáši, Kristu
 80) Aby osvětil ty, kteří jsou ve tmě a ve stínu smrti; Luk 1,79.
 81) Zaskvěje se
 82) Posvěcení, svatyně, ř. „agiasma“ – jež daruje posvěcení celému lidstvu. „Církví po celé zemi i na moři, jež od Krista přijala prameny posvěcení“ (Theodoret). Tj. z Davida vzejde Kristus, který udělí svatost celému lidstvu. V hebr. „nizro“, tj. Nazorej, viz Matouš: „Nazorejským nazván bude“ (2,23).
 83) V Bohem inspirované myšli Žalmistově se spojují zaslíbení Hospodinovo o prvním chrámu a o potomku Davidově – Mesiáši (2.Král / 2.Sam / 7. kap.) s nadějemi na druhý chrám, narození Mesiáše v Betlémě, městě Davidově a mesiášskou spásu a posvěcení všeho lidstva. První i druhý chrám jsou jen předobrazy pravého Chrámu a Archy Svatyně – Boží Matky a sloužily jako příprava novozákonního osvětlení celého lidstva.

Žalm 132. (nově 133.)

Píseň stupňová

Hle, jaké dobro a jaká útěcha⁸⁴, tam kde bratři žijí svorně⁸⁵!⁸⁶ Jako myro⁸⁷ na hlavě, kanoucí až na bradu⁸⁸, bradu Áronovu, stékající až na lem⁸⁹ jeho roucha. Jako rosa hermónská⁹⁰, jež se snáší na hory sionské. Neboť tam⁹¹ odevzdal⁹² Hospodin požehnání a život na věky.

Žalm 133. (nově 134.)

Píseň stupňů

Nuž dobrořečte nyní Hospodinu všichni služebníci Hospodinovi, stojící v chrámu Páně, v nádvořích domu Boha našeho. Za noci vztahujte ruce své ke svatyni⁹³ a dobrořečte Hospodinu. Se Sionu ti⁹⁴ požehná⁹⁵ Hospodin, který učinil nebe i zemi.

Sláva ...

Po 18. kathismě: **trojsvatou píseň** (až po Otče náš)

a poté tropyty tyto (hlas 2.):

Dříve, než mne souditi budeš, Hospodine můj, dej mi, Pane, obrácení a napravení mnohých hříchů mých; dej mi dojetí duchovní, abych zapěl k tobě: Milosrdný⁹⁶, lidumile, Bože můj, spasíš mne.

Sláva ...

Nemyslím dobytčatům připodobnil jsem se já, marnotratný⁹⁷, přidruživ se k nim; daruj mi obrácení, Kriste, abych přijal u tebe milost velikou.

---

84) Krása, příjemnost, libost

85) Pospolu

86) Jiné znění: Mnoho je dobrého, mnoho je příjemného, leč nejlepší je, když bratři žijí spolu.

87) Výborný vonný olej

88) Vous

89) Z ovčí kůže (nebo srsti) udělané lemování na kraji oděvu, poblíž šíje; vrchní ozdobný límeček.

90) Hora Hermón – ostroh libánský, na severu Palestiny

91) V pokojném životě na Sionu (Theodoret, Athanasij, Zlatoúst).

92) Slíbil darovat

93) Ke svátostem. S modlitbou se obračíte tváří k chrámu, jak to očekával Šalomoun (3.Král 8,47 / 1.Král 8,48 /) a vykonal Daniel (Dan 6,10).

94) Každého, kdo se modlí k Bohu.

95) Požehnejž

96) Blahodušný

97) Nevěrný, smilný

I nyní ...

Neodvracej tvář svou, Bohorodice, ode mne, prosícího tebe, ale jako milosrdná Matko slitovného Boha pospěš obdarovat mne obrácením dříve, než bude konec; abych zachráněn jsa tebou, Paní moje, opěvoval tebe jako Vládkyni svou, spasení a naději moji nezahanbitelnou.

Hospodi, pomiluj (40 krát) a modlitba:

Pane, ve svém rozhorlení mne neusvědčuj, ani mne hněvem svým netrestej. Vládce, Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, smiluj se nade mnou, hříšným, ubohým⁹⁸, nahým, lenivým, nedbalým, svárlivým⁹⁹, bídňým¹⁰⁰ marnotratným¹⁰¹, cizoložníkem, sebeprznitelem¹⁰², s muži obcujícím, poskvrněným, smilným¹⁰³, nevděčným, nemilosrdným, krutým¹⁰⁴, opilcem, svědomím šíraným, bezcharakterním¹⁰⁵, nedůvěřivým, neodpovědným¹⁰⁶, nehodným tvé lidumilnosti, hodným veškerého trápení¹⁰⁷, pekla a muk. Avšak, Vykupiteli¹⁰⁸, nevydávej mne ani pro takové množství provinění mých velikému soužení, leč smiluj se nade mnou, neboť jsem sláb duší i tělem, rozumem¹⁰⁹ i myšlenkami¹¹⁰. Spasiž mne, nehodného, sudbou, kterou (ty jediný) znáš, na přímluvy přečisté Vládkyně naší, Bohorodice, a všech svatých svých, kteří se ti od věků zalíbili, neboť blahoslaven jsi na věky věkův. Amen.

2. (upravené) vydání, tj. verze 2.0 (Jihlava, březen 2003)

---

98) Chudým

99) Vyhledávajícím rozepře

100) Nešťastným, prokletým, hříšným

101) Prostopášníkem, nevěrným, zhýralým, smilníkem

102) Sebe ukáječím; ř.: malachós; lat.: mollis; viz 1. Kor. 6,9

103) Zhýralým

104) Zatvrzelým

105) Bez tváře, podoby

106) Nemajícím odpovědi

107) Mučení, trýzně

108) Vysvoboditeli

109) Myslí, vědomím

110) Myšlením